

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja nižanja cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — O pravnih, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Belgrada 7. julija [Izvirni telegram „Slovenskemu Narodu“, oddan 7. jul. zvečer ob pol osmih, došel nam 8. julija zjutraj ob pol osmih.] Naši so prešli turško mejo včeraj pod polkovnikom Colakantičem pri Raški. Takoj započeta bitka je trajala do danes po polu dne. Turki so bili izterani iz svojega položaja, in so pobegli v Novi Pazar. Naša vojska počiva na osvojenih pozicijah. Vse zemljišče od Raške do Novega Pazara so naši zavzeli.

Kakor ta naš telegram kaže, prijeli so Srbi srečno tudi na četrti strani, Raška in mesto Novi Pazar leži namreč tam na jugozapadu Srbije, kjer je najbližje Črnejgori. Torej spada ta oddel vojske k onemu, kateremu je Cah veliki poveljnik in ima namen Črnogorcem roko podati, in sicer najbrž onemu oddelku, ki operira ob albanijski meji, ker glavni oddel Črnogorcev je krenil proti severu na Mostar ali Sarajevo, ker se poroča, da je na zadnje glavni kvartir črnogorskega kneza bil v Gačkem.

Oficijalen telegram iz Belgrada dalje poroča, da je srbski general Cah sam blizu tu, pri Javorju tudi preko meje na Turško prestopil 6. julija. Tu je našel Turke tako dobro zašancane, da jih po pet ur trajajočem ostrem boji nij mogel iz njih utrjenih krajev vreči. Obe strani imajo tu mnogo ranjencev, obe strani drže svoje pozicije. Iz tega je prvič razvidno, da Srbi resnico poročajo, tudi če jim nij ugodna; drugič pa da so se Turki okolo in okolo Srbije dobro utaborili in se samo branijo. „Železen okrog“ so naredili okolo Srbije, ali upamo, da bodo Srbi ta okrog podrobili.

Iz Belgrada se Dunajskemu „Tagbl.“ javlja, da se v Topčideru poleg Belgrada dela zašancani ostrog. Osmo divizija vojske, ki se zdaj zbira, bode v ta ostrog šla.

O Černjajevu poročajo privatni telegrami da je uže pri Tonoru na potu v Pirot.

Pred Nišem se te dnij pričakuje večja bitva.

Videti je, da so se Turki povsod dobro utrdili in da se tako branijo, a na prosto polje na pošten boj iti se dosedaj vzmikajo.

Lješanin je pri Zaječaru vrgel Turke čez mejo nazaj in jih bode sedaj prijemal ofenzivno.

Dunajski neki oficijozni pripovedujejo, da katoliki v Bosni protestirajo zoper to, da bi Srbija vladala v Bosni in da zagovarjajo turško vlado. To je gotova laž, kar se tiče prebivalstva. Mogoče, da se je v tem smislu oglasil kak starčevičevsko-hrvatsko-katoliški pater ali frater iz fanatičnega sovraštva do slovansko-srbske pravoslavne vere. Celo „Vaterland“ tako bedasto versko politiko pogublja. Slovan pa vsak ve, kaj bi tak izdajalec „frater“ zaslužil.

Turški agentje v Kostajnici so, kakor se „Agr. Ztg.“ poroča, drznili se 2. t. m. pri belem dnevi Turkom v turški Kostajnici puške, katere so bili poprej v platno zavite, v čolnih čez Uno prepeljati. To je vendar čudno, ker je meja vojaško zasedena in ko so vendar v avstrijski Kostajnici še oblastnije, katerih dolžnost je, da bi pazile na tako drzno prevajanje orožja.

Iz Dvora na bosenski meji se piše: „Komaj je izšla srbska vojna proklamacija, so uže vsi bosenski vodje vstašev vse priprave za veliko skupščino vseh bosenskih vodjev izveli, pri katerej skupščini naj bi se sklenilo

vzajemno postopanje s srbsko armado. Skupščina na Vidov dan je bila tedaj odložena, ker nekaj vodjev iz Kozare in Motajice planine nij moglo ob pravem času priti. Sešli so se tedaj 3. julija in sicer prišli so vsi vodje iz Pastireva in drugih bosenskih vstašev: Bajalica, Gjenadija, Iguman, Hadjić, Despotović, Zec, Rodić in Marinković. Najprvo se je bral najnovejši razglas predsednika turške pacifikacijske komisije, Hajdar-Efenda. Glavne točke tega razglasa pozivljajo Bošnjake, naj se vrnejo domov, ter da naj se pomirijo, ker turška vlada jim bode dala vsake vrste olajšanja in dobrote. More si vsak lahko misliti, kak vtis je imel ovi razglas. Niti opazke nij bil vreden, in zaradi tega prešla je skupščina takoj na dnevni red. Potem se je prebrala vojna proklamacija srbske vlade, katero so vsi navzočni zvesto poslušali in z največjim navdušenjem sprejeli. Vodje so izjavili z neštevilnimi živio-klici, da ne pripoznajo več sultana kot svojega vladarja ter da bodejo vse druge Bošnjake v orožje pozvali. Pri svečanosti jih je pozdravljalo občinstvo s streljanjem in tako je bila skupščina sklenena. 1. julija je četa Golubova po hudem boji jedno največjih vasij v Bosni, namreč Kulen-Vakuf vzela. Odkar traje vstanek je to prvi največji in zelo poljudeni kraj, kateri se je vstašem udal. Pri tej priliki zaplenili so vstaši v Kulen-Vakufu 300 starih pušk in dva kanona.

Iz Sofije v Bulgariji se piše: „Na ukaz turškega seraskirja utvrjujejo se kraji Jamboli, Slivno, Šumen, Gabrovo, Sevljevo in Pljeven z nasipi, in na vse te kraje razposlano je nekoliko turške vojske. Ker je mnogo Bulgarov vsled strahu svoje trgovine popustilo in štacune zaprlo, naznanila je turška vlada v imenovanih krajih, da bode ona mir

Listek.

General M. G. Černjajev.

Životopisna črtica.

Iz Peterburga 2. julija. [Izv. dop.]

Ker gotovo tudi vas Slovence zanima, poizvedeti, kakšen mož je sedanj glavni vodja srbske armade, pošiljam vam kratko životopisno črtico, posneto iz prav avtentičnih virov.

Mihailj Grigorjevič Černjajev je sin nebogatega graščaka v Mogilevskeji guberniji. Rodil se je 1828. leta, tedaj je zdaj 48 let star v polnej moči moštva. Detstvo je preživel na posestvu svojih roditeljev, kjer je prvi uk užival; ne bogati znanosti, so polni teh naravnih načel, karera uže iz detstva vkoreninijo v človeku mehkost srca, usmiljenost in ljubezen do pravice. S temi naravnimi osnovami, ki so za celo življenje odličile značaj M. G.

Černjajeva, vstopil je v 12. letu v „Dvorjanski polk“ kot kadet. Bil je tam pri izpitanji mej prvimi ter 1847. leta nastavljen za „unter-oficirja“ gvardejskega Pavlovskega polka. Ob času ogerske vojske 1848 l. je bil komandiran v Moskvo. A skoro je izpoznal, da mu treba bolj izobraziti se v bojnih stvareh nego mu je bilo mogoče pri „Dvorjanskem polku.“ Vstopil je tedaj 1849. l. v Nikolajevsko vojno akademijo generalnega štaba.

Po končanji kursa v akademiji, bil je M. G. komandiran v bivši štab „komandira gvardejskih grenadirskih korpusov“; potem 1851. l. k izglednemu kavalerijskemu štabu, kjer se je temeljito seznanil s celim ustrojem kavalerije. Za tem je bil zaporedom prestavljen k pešim in konjim baterijam, kjer je praktično se vadil v artilerijstvu.

Ob času krimske vojske bil je Černjajev uže oficir ter od 1853. l. naprej vedno bojnim oficirjem, a ne garnizonskim, stoječ

v redu dejstvujočih vojsk, v Turčiji, v Sebastopolu, v Kavkazu, v Srednji Aziji. On nikdar nij ljubil štabne ali garnizonske službe. Od 1853. leta, ko je bil komandiran v Turčijo, k moldavsko-valaškeji armiji do 1867. leta do dneva svojega odstopa iz vojaške službe, bil je ves čas na bojnih postajah, povsod se odlikoval ter bil nagraden znakami odličnja za hrabrost.

V krimskeji vojski je Černjajev najprej stal pod komando polkovnika Karazina, ko je nesrečni ta oddel ruske vojske 1854. l. pri mestu Karakula naskočil na glavne turške sile in bil do polovice pobit. Potem je bil v Sebastopolu ter v vseh glavnih bitkah, zlasti se je izkazal pri odbitji napada ali šturma (27. avgusta). Sploh je bil vsigdar v prvih redih ruske vojske in kakor očividci trdijo, odlikoval se je po svojem mirnem, tihem značaju, hladnokrvnostjo ob času najsilnejšega bojevanja, in kar je glavna stvar, nikoli

vzdržala, ter da naj vsak svoj posel opravlja, kakor do sedaj. Osem agentov je zasačila turška vlada v Kazamánovi, ter jih na najostudnejši način semkaj v zapor prignala. Omenjeni agenti so poprej bili v Gabrovem delavni. Najodličnejše meščane iz Gabrova, kateri so bili z dotičnimi v zvezi in katerim so baje revolucionarske proklamacije delili, je turška vlada tudi zaprla. Štirideset odličnih Gabrovcev so eskortirali Turki kakor divjo zverino v verigah uklenjene v Adrijanopolj.

Iz Bulgarije se poroča ruskemu listu „Nov. Vr.“, da so turški vojaki na ukaz sultanov 150 vasij požgali in oplenili, starce in otroke, ki niso mogli bežati, posekali, okolo 6000 žensk in deklet ujeli in odpeljali, da jih v malej Aziji prodajo za sužnje na semnjeh. Več nego 2000 ljudij so v Sandžaku zaprli, mrlički kristijanov nepokopani leže, zrak se kuži. Tudi angleške „Daily News“ to potrjujejo vse. — Kaj pravijo tisti naši nemškutarji, ki s Turki vlečejo, k tem turškim junaštvom?

Iz Belgrada 4. jul. [Izv. dop.]

Veliki slovanski dan plačila, in dan rešenja je za Srbe napočil. Prijeli so za staroslavno orožje in so v osodnej borbi za boljšo bodočnost svojo in svojih jednokrvnih bratov ki so 500 let vzdihovali pod azijskem barbarstvom.

Ko je knez Milan v Aleksincu mej vojsko stopil, pozdravil jo je z besedami junaka Miloša, namreč: „Eto mene, a eto vam rata sa Turcima!“ Potem je prešel z zastavo v rokah nekoliko korakov srbsko granico, in ko je na neprijateljski zemlji stal, zagrmeli so srbski topovi in iz tisoč in tisoč grl zaorilo se je gromovito po poljani „živio!“ in „ura!“ Bojni klic.

V soboto je bilo po mitropolitu obhajilo in blagoslovljenje cele srbske vojske, a v nedeljo, 2. julija, zjutraj ob 4^{1/4} uri poknil je prvi srbski top na Supovcu, namenjen neprijatelju.

Jedno odeljenje vojske pod polkovnikom Milutinom zavzelo je mesto Sečenico i Dudulaic. Turci so tukaj to oddeljenje naše vojske napadli, bili so od prve Aleksinčke brigade i baterije z velikim gubitkom uzbijeni; kapetan Pavle Djordjević zavzel je višine Topolnice, važno pozicijo.

3. junija napadel je general Černjajev turški ostrog ali logor pri Babinej Glavi, kateri je bil jako utvrjen in od več turških baterij branjen. Srbska vojska se je pri napadu tako junaško borila, da se je sam

Černjajev čudil njenej hrabrosti in po 3 ure ostrega boja počeli so Turki bežati, zapustivši naše vojski vse kar je bilo v ostrogu: municijo, živež, konje, topove. To so poročila od moravske vojske.

Drinska vojska pod generalom Rankom Alipićem prešla je 3. julija zjutraj od 5. uri Drino, povsod jo je bosenski narod kakor izbavitelja (rešitelja) od večstoletnega tiranstva z navduševljenjem sprejel. Pred mestom Beljine naišla je naša vojska na Turke, in tu se je začel žestok boj. Beljine so naši počeli bombardirati, in ravno sedaj ko to pišem, se je pri nas po mestu raznesel glas, da se je mesto Beljine generalu Alimpiću predalo.

Naša vojska v Bosni, kamor god pride, pozivlje žiteljstvo (prebivalstvo), da se jej preda v ime njegovoga veličanstva — kralja Milana.

Je-li, to so za vsako slovansko srce radostne vesti? Bog je z nami, in on nam bode kakor iz početka, tako i dalje pomagal, jer je pravičen. D.

Izpremema vnanje politike.

Vse stranke in vse novine so menda v tem jedine, če prav vsaka iz svojih posebnih uzrokov, da je bila vnanja politika grofa Andrassyja nerodovitna. Monarhija nij imela z magjarskimi vojskovodji — Gyulay in Benedek — nobedene sreče, pa tudi ne more reči in ne reče, da bi imela z Andrassyjem. Ali se bode to izpremenilo? Glasovi tekó, da je mogoče. Poljski in češki listi naznanjajo, da ima Andrassy odstopiti in ali bivšemu ministrskemu predsedniku grofu Potockemu, ali peterburgskemu poslaniku grofu Langenauvu, ali komu družemu svoje mesto prepustiti.

Da li se bode to zgodilo ali ne, o tem je odločeval baš včerajšnji in odločuje denašnji dan, to je: shod našega cesarja z ruskim v čeških Zakopih ali v Reichstadt, ki je bil včeraj in kjer sta se tudi Gorčakov in Andrassy sešla. Tu je moral Andrassy ali Magjara zatajiti in ohraniti se tako na svojem ministrskem mestu, ali pa se je moral odločiti za politiko svojih magjarskih rojakov in turkoljubnih nemških ustavakov, kakoršne „N. Fr. Pr.“ zastopa, katera Andrassyja uže zarad tega pogublja, češ da nij njegova politika dovolj Slovanom sovražna ampak je preveč „slavenfreundlich“ (!) — pač več nego čudno očitaneje v tistej Avstriji, kjer biva, davek plačuje in vojakov

daje za brambo države nad 16 milijonov Slovanov! Ako pak bi se Andrassy odločil za to magjarsko politiko, potem je zveza z Rusijo nemogoča, in ta zveza je pač uzrok in namen shoda cesarskega.

Čujmo kaj piše navadno dobro podučeni „Wiener Tagblatt“ od petka v dopisu iz Berlina: „Od nemške strani — pravi — podpira se močno ono prizadevanje, ki terja, da se nobena velika sila ne vmešava v boj Srbije ter Črnegore s Turčijo. V tem principu, da se ne intervenira, ne vmešava, vidi (pruska) Nemčija jedino možnost, da se grof Andrassy še dalje na čelu vnanje avstrijske politike ohrani, in to je še zdaj alfa in omega (začetek in konec) Bismarkove politike nasproti Avstriji. Ako na Dunaji pridejo elementi na vladno krmilo, ki bi v slovanskem duhu razredili se z Rusijo na „pol meni, pol tebi“ — in nahajajo se visokopostavljeni politikarji pri vas (na Dunaji), kateri dosežajo take namene —, potem je trojecarska zveza ne le moralno izpodkopana, kakor zdaj, nego dejansko razdejana, in Francoska ima potem upanje najti zveze v Evropi na kontinentu, od cesar jo odrezati, si je Nemčija toliko truda dajala... Vse na to prihaja, ali so bode v Reichstadtu trajno sporazumljenje mej Andrassyjem in Gorčakovom doseči dalo. Bismark poreče k vsemu „da“ in „amen“, kar koli obdržuje Rusijo in Avstrijo še nekaj časa jedno poleg druge v miru in prijaznosti. Vendar bi se Bismarku (za Nemčijo) slabo zdelo, ko bi avstrijsko-rusko prijateljstvo postalo preveč srčno.“

Ta berlinski dopis nemškega ustavovernega lista tako jasno razlaga položje, kakoršno je, da menimo, ka nij treba obširnih razjasnjev. Zato se pa močno zanašamo, da bodo razpljetaji za našo avstrijsko monarhijo srečno iztekli. Dobra sreča, katero je imela naša avstrijska država vedno v najkritičnejših časih, ko je za njen obstanek šlo, bode valjda razsvetlila naše višje kroge, da vidijo, ka le v najožjej zvezi in popolnem sporazumljenju z Rusijo je založena sigurna avstrijska bodočnost, ne pa v puhlem Magjarstvu.

Ta naša želja, da se Avstrija priklopi v pošteno in odločno zvezo z Rusijo, izvira iz najglobočjega avstrijsko-patrijotičnega čutja in iz prepričanja, da tako prusijansko-nemške, kakor tudi magjarske simpatije

nij izgubil poguma, a mej žvižganjem krogelj i gromom topov je mirno razrejal svoje čete.

Po krimske vojski je Černjajev kot podpolkovnik generalnega štaba bil poslan na srednje-azijsko mejo Rusije v sir-davinskije kraje. Udeležil se je pri ekspediciji na ladijah Uralske flotilje v ustje Amu-Darja k hivinskemu gradu Kungrad, kjer se je prvič seznanil s srednje-azijskimi stepami in z načinom, kako tam se vojskovati. L. 1859. je bil prestavljen v glavni štab kavkazke armije, katera je imela hude boje z Gruzinci in Čerkezi.

Na Kavkazu je Černjajev ostal do 1862. leta in za svoje odlično delovanje imenovan bil za polkovnika. Pred njegovimi očmi in večjidel pri njegovem udeleževanju so se vršili boji pri Vedeni, pri Hašar-Djukje, napadu Bena, vzetje argunškega okraja in druga dela. Z jedno besedo, ves čas svoje kavkazke službe bil je M. G. v vojnem delu in je imel dovolj prilike seznaniti se z vstaško vojsko.

Po primirjenji Kavkaza je Černjajev okolo dve leti ostal pri glavnem upravljenji generalnega štaba in se posebno zanimal za vsa vprašanja vojne administracije in organizacije. A to mirno delovanje nij bilo po njegovej naravi in komaj so v srednjaj Aziji se začela nova vojna dela, odpravil se je tudi on na daljno bojišče.

Če dandenes Rusija sega v srednjaj Aziji do Bokare in Afganistana ter jo samo še visoki Hindukuš loči od angleških vazalstev v Indiji, da sta Turkestan in Kokanj uže popolnem urejeni ruski provinciji, da ruska trgovina v srednjaj Aziji navlada, ter v Kašgaru, Zarkandu in celo v Kitajskem zarad sedanje redne cestne zveze z angleško konkurira, temu se imamo v prvej vrsti zahvaliti Černjajevu. On nij samo izpoznal veliko važnost srednje-azijskih ogromnih prostorov za razvoj in razširjenje ruskega vpliva in ruske trgovine, on je tudi, da si je imel na razpolaganje le

nezatno vojaško krdelo, vendar po svojem ženijalnem in pogumnem vojskovanju v teku treh let Rusiji pridobil Turkestan z 1^{1/2} milj. prebivalcev.

Velikanski vspehi generala Černjajeva v Turkestanu so tem čudovitnejši in kažejo tem večjo njegovo ženijalnost, ker je imel na razpolaganje samo mal oddel ruske vojske. 28. maja 1864. je prestopil rusko mejo proti Turkestanu, a 6. junija vzel ukrepljeno mesto Aulie-Ata. Cela njegova vojska je štela le 1298 mož, namreč 6 rot pešcev, 1 sotnijo kozakov in divizijo konjsko-artilerijske baterije. Marširal je 300 vrst skozi stepo do Čekmenta kjer se je zjedinił z drugim ruskim oddelkom, ki pa tudi nij imel črez 1000 mož. S to malo armadico je razbil 18.000 Kokancev ter se potem vrnil do Arisa. Od tod je poslal poročilo v Peterburg, v katerem je razložil potrebo, udariti na nemirne Kokance, ter si prisvojiti njihova glavna mesta in gradove. Predno

bile bi na pogubo države naše, ako ostanejo še dolgo na samovladnosti. Zdi se nam nekoliko, da v višjih krogih to izpoznanje prodira. Če se motimo, potem pa idemo Avstriji osodepolnim dogodkom nasproti, o katerih govoriti nam nij lahko mogoče. Vsakako pak je včerajšnji in današnji dan zarad dogovorov našega in ruskega carja morda odločilnejši nego i koji drugi. Da vidimo!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. julija.

Cesar je sprejel 6. julija veliko hrvatsko deputacijo iz vojaške granice, ki je prosila za železnico. Cesarjev odgovor pak je bil visokopolitičen in morda za današnje čase in bodočnost pomenljiv. Rekel je vladar: „Radujem se, ko pri tej priliki čujem, da se mi zgotavlja zvestoba graničarjev in jaz sem prepričan, da bodo oni posebno v današnjih težkih razmerah in tudi v prihodnosti meni in monarhiji ohranili to zvestobo. Jaz bodem skrbel, da ne bosta prikrajšana moj vrligraničarski narod in Hrvatska.“ To so velevažne besede. Magjari in oni, ki vpijejo sedaj bolj nego kdaj na avstrijske Jugoslovane, naj čujejo.

Da so Magjari zaprli Srba dr. **Miletića** brez vsega znanega uzroka (ker še zdaj njih novine ne morejo nobenega dejanja povedati) sram jih je uže same, vendar njih vodi le sovraštvo do slovanskih Srbov. Britko se jim bode še to vtepalo, bojimo se. Celu mnogi nemški listi tega ne odobravajo.

Vnanje države.

Srbi so iz pomote na neko ogersko ladjo, ki nosi pomembno ime „Tisza“, ustrelili. Zarad tega je velik hrup v magjarskih in judovskih časnikih. Brez dvoma bodo Srbi odškodovanje dali in vse bode pri kraji; pomota je pomota.

Grki zagotavljajo tako hitro svojo miroljubnost — po novih poročilih — le za to, ker se boje angleške flote, ki je gospodujoča v vseh grških lukah. Sicer se pa v deželi močno zoper Turke agitira. In tudi muzelmani pokazujejo svoje sovraštvo do Grkov. V Carigradu so grškega patrijarha na ulici napali in mu duhovensko obleko s telesa potrgali. Grška cerkev sv. groba je zaprta, ker se je bati turškega oplenjenja.

Slavni **francoski** republikanec Kazimir Perier je umrl. — Poroča se, da je MacMahon zopet nekaj razdvojil se s svojimi republikanskimi ministri, ker neče popustiti svojih konservativnih idej in prijateljev. Ruski veliki knez Konstantin je prišel v Pariz.

Prusko-nemške novine so glede Turčije poštenejše nego naše nemškutarske. Bismarkovska „National-Zeitung“ pravi: Če bode

Turčija zmagala, evropski kongres ne bode pustil Srbije in Črnogore uničiti, temuč bodo kakor so bili, v vstalih provincijah pa bodo reforme morale uvesti se.

Iz **Egipta** javlja telegram, da je Kediye poslal Turčiji 7. julija dva regimenta pomoči.

Domače stvari.

— (Iz Dunaja) se nam piše pred končanjem uredovanja: V vsej naglosti vam naznanjam prav važne novice: Delnice „nacionalne banke“ so denes poskočile od 849 gld. na 891 gld. — To pomeni očitno prepričanje na borski nadvladajoče, da z magjarskim ide navzdol, in da ne bo nič z ločitvo banke v cis- in transilitsko — tedaj celo borska vé profitirati iz orijentalnega vprašanja! To glasno govori zoper Turkofile!

— (O bralnem društvu v Dobu) se nam piše, da hočejo okoličani isto zopet probuditi iz kratkega spanja njegovega. Prav tako! Posebno pa naj bi deležniki gledali na to, da društvo izpolnjuje v prvej vrsti namen, katerega imajo vse jednake skupščine: poučno-izbujevalno zabava.

— (Šolska razstava.) Na ljubljanskej realki bodo 9., 10. in 11. t. m. do polu dne in po polu dne razstavljene risarije in modelirski izdelki tukajšnjih realnih in obrtnijskih učencev. Razstava je v novem realnem poslopju v drugem nadstropju na levo. Oglela si jo lahko vsak brez vstopnine.

— (Nove volitve za tržaški zbor), bodo letos v jeseni. Lahonsko-liberalno društvo „Progresso“ je uže začelo agitovati. Zato tudi mi ne smemo rok križem držati, temveč moramo varovati se in delati. Okoličani! varujte se uže zdaj o možeh, katerim mislite zaupati svojo osodo. Zastonj je potem se hudovati, pri tem velja pregovor: vsak je svoje sreče kovač. „E.“

— (Nekrolog.) Zopet nam je smrtna kosa pokosila vrliga rodoljuba, čestitega duhovnika in podpiratelja naroda. V sredo pred sv. Petrom se je preselil v boljše življenje g. duh. pomočnik pri sv. Antonu v Trstu, France Remic, po dolgej in hudej bolezni v 66. letu svoje starosti. Ranjki je bil dober Slovenec, kar je pričal sijajni sprevod, katerega so se udeležili zlasti Slovenci v obilnem številu. Bodi mu zemljica lahka!

— (Iz Ptuj) se nam piše 6. julija. Denes smo pokopali gostilničarja in posestnika v sosednjem Kaniži blizu ptujkega mesta,

gospoda Antona Svobodo, ki je po dolgotrajnej bolezni v 58. letu svoje starosti umrl. Bil je pokojni iskren rodoljub in tudi obče spoštovan in priljubljen, kar je tudi slovesni pogreb, katerega se je mnogo meščanov in posebno lepo število našincev udeležilo, osvedočil. Nemilo nas je samo dirnulo, da se je pri grobu slovenskega narodnjaka nemški pelo in — tudi nemški molilo. — Narodni čitalniški pevci in narodna duhovščina — kje ste?

— (Iz Gorice.) 5. t. m. zvečer je marsikedo povpraševal, kaj to pomeni, da je čitalnični vrt tako praznično okinčan in briljantno razsvitljen: rečemo, da pogled v čitalnični vrt okinčan z mnogimi zastavami, mlaji in mnogobarvanimi baloni, je vsacega, kdor je vstopil, napolnil veselja in židane volje. — Zdaj pa mislite si kacih 300 oseb na vrtu, vojaško godbo, močan pevski zbor, krasne umetne ognje, tombolo z jako šaljivimi momenti in na vse zadnje celo jako animiran ples pod milim nebom. Pohvaliti moramo v prvej vrsti pevski zbor, pod vodstvom vrliga g. Hribarja; nekatere pevske točke so bile sprejete s takim burnim aplavzom, da so se morale še celo po dvakrat ponavljati; „U boj“ in „Šta čutiš“ sta, ker času primerna napeva, zbudila pravo navdušenje. Zopet smo imeli priliko občudovati močan in lepo doneč glas g. Ditriha iz Vipave, kateremu mora biti hvaležno naše društvo, ker mu pri mnogih prilikah priskoči, s tako izdatno pomočjo. Petje je podpirala vojaška godba s prelepimi umetnimi in prostonarodnimi komadi.

— (Škof Goriški) bo 13. t. m., to je prihodnji četrtek, posvečeval slavno baziliko Oglejsko. Oglej je bil v prvih stoletjih za Rimom najslavnejše mesto na zahodu in je krščanstvo neki sprejel uže po sv. Marku, katerega je bil sv. Peter tja poslal. To je gotovo, da uže v prvem stoletju je vera krščanska v Ogleji cvetela in uže pri prvem preganjanju imela mnogo slavnih in stanovitnih spoznovalcev, mej katerimi sta najbolj znana svetca Mohor in Fortunat.

— (Nesreča.) Iz Litije se nam 5. t. m. piše: Včeraj je bila petletna deklica g. Kokljiča žrtva, ki se je darovala ljudski nepaznosti. Pred Kokljičevo hišo so bili namreč naložili skladanico desk, omenjeno dekletce pa njen nekaj starejši brat sta se pa tam igrala. Naenkrat zagrmí skladanica in stare dekletu glavo na kosce, da se nij uže trupla držala, ko so otroka našli. Obležala je na mestu mrtva.

pa je dobil odgovor, zbral je sam na svojo roko kolikor je imel pod soboj ruske vojske, ter je zopet udaril proti Turkestanu. Došla mu je namreč vest, da Kokanci nameravajo zvezati se z Bokari in malo rusko vojsko od vseh strani napasti. S 3000 mož, 12 kanoni in z raketnimi stankami odmarširal je proti Čekmentu, kjer je stalo 10.000 Kokancev. Vzel je Čekment in s tem prvi hudi udarec dal srednje-azijskim kanstvom. V sled te zmage je večidel Turkeстана z 1½ milijonov prebivalcev padel pod rusko oblast.

Najslavnejši čin Černjajeva pa je vzetje Taškenta, mesta s 100.000 prebivalci, ki je zdaj sedež turkeštanskega gubernatorja. Pustivši posadko v Čekmentu, vzdigne se 27. septembra 1864 z le 1600 mož in 12 kanonami proti Taškentu, a zgodnja zima ga je primorala vrniti se v Čekment. Spomladi 1865. vzame soboj 2000 mož, s katerimi se začetkom junija Taškentu bliža, mesto oblega in v noči

14. do 15. junija citadelo z navalom vzame. V njegove roke je palo 63 kanonov, mej temi 48 mednih, 1000 centov strelnega praha, neštivilno raznega orožja. Odslej je bil celi Turkestan ruskej vladi podvržen in Rusija je v Aziji meizmerno pridobila.

A zdaj so se začele neke intrige proti slavnemu vojskovodji. Diplomati v Peterburgu so skoro s strahom gledali smelo postopanje generala Černjajeva, kateri ne da bi čakal posebnega povelja iz stolice, na svojo roko bje bitke in brez višjega dovoljenja Rusiji prisvaja zemlje, ne manjše od celega avstrijskega cesarstva. Černjajev sili in prosi, naj se mu da večja vojska, da vzame lahko še mesto Samarkand in celi kokanski kanat do Hindukuš. A nij bil uslišan, temuč v Peterburg poklican, na njegovo mesto pa je bil poslan general-major Romanovski. Černjajev je vsled tega prosil za odpust na jedno leto. 1867. l. je znova vstopil v službo pri generalnem štabu

a 20. junija 1875. dal je ostavko (zapustil vojaško službo).

Černjajev nij samo v vojaških stvareh teoretično in praktično izurjen, ampak sploh visoko omikan mož, zlasti sloveč v geografičnih vednostih. On je prvi preiskaval in resnično poročal o srednje-azijskih zemljah, ki so do njega za nas Evropce bile prava „terra incognita“ (neznana zemlja). Tudi v žurnalistiki se je Černjajev poskušal. Bil je namreč do svojega odpotovanja v Srbijo glaven sodelavec „Ruskega Mira“, organ carjeviča in najodločnejšega zraven „Novega Vremena“ zastopnika slovanske ideje.

Ako spremlja generala Černjajeva tudi v srbskej vojski ona sreča, katera ga je dozdej še povsod podpirala, — največji ženij, ako mu sreča nij ugodna, trudi se zamah, brezvzpešno, — potem se nam nij treba bati za dober izid srbsko-turške vojske, k čemur pomozí bog in sreča junaška!

N. V.

Tudi dečka so deske nekaj pohabile, pa ne težko. Uboga mati pa je ravno skozi okno pogledala, ko je skladanica grmela na njenega otroka.

— (Ljubljanski „Sokol“) je svojim udom poslal sledeči oklic: Bratje Sokoli! Pri pogovoru v telovadnici se je z navdušenjem sklenilo, da se „Sokol“ udeleži nameravane Janežičeve slovesnosti na Koroškem. Kmalu potem je tudi čitalnični odbor jednoglasno sklenil, delovati na to, da se te svečanosti udeleži ves zbor pevski in še mnogo drugih društvnikov, tako da bode bela Ljubljana sijajno pokazala svoje rodoljubje. Sestavljen se je v ta namen poseben odbor, ki bode za vse skrbel, posebno pa se dela na to, da bode vožnja po železnici znižana. Dan svečanosti namenjen je na nedeljo 13. avgusta t. l. in ker je vtorek potem zopet praznik, zdi se nam čas za ta izlet jako ugoden. — Odpeljemo se skupno v soboto 12. avgusta zvečer iz Ljubljane ob 7. uri 35 minut po Rudolfovej železnici, dojdemo v Beljak ob 4. uri zjutraj, kjer nas pričakujejo Ziljčani in Slovenci iz kanalske doline, otidemo iz Beljaka zjutraj ob 6. uri, pridemo v Verbo ob 7. uri in od tod z vozniki do Št. Jakoba ob polu 9. uri, kjer se vrši svečanost po pozneje izdanih programih. Kdor more samo za nedeljo izostati, se odpelje ob 9. uri zvečer nazaj in je v ponedeljek ob pol treh zjutraj uže zopet doma. Vožnja v III. razredu bode stala samo 3 gld. tja in sem. Prosimo tiste čestite brate Sokole, ki se hoté udeležiti izleta, naj se nemudoma oglase pri podstarosti Kadilniku, da se kmalu število izve, in zraven naj še vsak pristavi, pride li v Sokolovej obleki ali ne.

— (V restavraciji ljubljanske čitalnice) bode denes veselica napredovalnega delavskega društva ljubljanskega in sicer v spodnjih prostorih restavracije, namreč v sobah in v steklenem salonu. Za čestite goste in ude čitalnice bode rezerviran ostal v ugodnem vremenu vrt, v neugodnem vremenu pak pevska soba v I. nadstropji in sicer brez vstopnine.

Tržne cene

v Ljubljani 8. julija t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 60 kr.; — reš 6 gld. — kr.; — ječmen 4 gld. 10 kr.; — oves 3 gld. — 90 kr.; ajda 5 gld. 40 kr.; — prosó 4 gld. 60 kr.; — kornuza 5 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 60 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 75 kr.; — špeh frišen — gld. 68 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 42 kr.; — svinjsko meso 66 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 62 kr.; — slame 2 gld. 45 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 8. julija.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	65 gld. 80 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	80
1860 drž. posojilo	110 75
Akcije narodne banke	892
Kreditne akcije	146 40
London	134
Napol.	10 20
C. k. cekini	6 26
Srebro	108

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na dunajske cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.
1 škatljica zobnega praška 40 kr.
1 steklenica ustne vode 60 kr.
(53—14)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Zaradi odhoda napravim

v ponedeljek 10. julija t. l.,

in ako bode potrebno tudi naslednje dni v mojej prejšnji hiši v kolodvorskeji ulici št. 117

prostovoljno licitacijo

vseh mojih mobilij in hišnega orodja, parnih kotlov, parnega stroja, transmisije, različnega orodja, železnih peči, cevov, izločnih shramb, steklene stene in vrat itd., ter se usojam kupce s pristavkom va-bit, da lahko uže sedaj ogledajo omenjene reči v gori navedenej hiši. (208—3)

V Ljubljani 1. julija 1876.

Vinc. Woschnagg.

NB. Rabljeni šivalni stroji prodani so uže vti, dobodo se samo še novi, a po jako nizki ceni.

Circus Sidoli!

(na sejmnem trgu.)

Denes nedeljo 9. julija 1876

Dve veliki predstavi

v višjej umetelnosti jahanja, izučeni konj, gimnastike, ballete in pantomine.

Začetek prve ob 4. uri po polu dne, — druge ob 8. uri na večer.

Vse natančneje naznanjajo posebni dnevni listiki. (197—11)

Teodor Sidoli, ravnatelj.

Rabi se uže več ko
1¹/₂ milijonov komadov.
Črez 150 častnih priznanj.

Po določenih fabričnih cenah. Velika garancija s certifikatom.

Na Kranjskem jedina zaloga
pri (174—3)
Franju Detterju,
glavni trg, št. 168 v Ljubljani.

Ohranitev zdravja

obstoji večidel v čiščenju in snažnosti sokov in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavenja. To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostnje vsem terjatvam najpopolnejše, ono oživilja celo delavnost prebavenja, usvarja zdravo in čisto krv, in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje. — Ono je za vse boleznj prebavenja, posebno za zarinjnost teka, kisló se riganje, napihoranje, bruhanje, želodčni krč, zasliženje, krvavico (zlato žilo), prenatlačenja želodca z jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček, kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjevalnih spisov je razpoloženih. Razpošilja se na frankovane dopise proti poštnem povzetku na vse kraje.

Gospodu B. Fragnerju v Pragi!

Jaz priznavam poln hvalečnosti in kot za sveto dolžnost, poročati, da mi je to od Vas poslano dr. Rosovo oživljavno mazilo za mojo sedem let trajajočo, hudo čutnično bolezen in slabo prebavenje izvrstno ozdravljalo, ter da sem skoro popolnem zdrav.

Celo leto uže nijsem mogel opravljati svojo službo, 6 mesecev ležal sem v bolnici na Dunaji, a vsi pripomočki bili so zastoj, jedino le ta črez vse najizvrstnejši pripomoček ozdravel me je strašnih in nepretrpljivih boleznij. Tedaj najsrčnejša zahvala in prosim, da mi pripošljete še dve steklenici dr. Rosovega oživljavnega mazila.

Kajetan Strohmayr, l. r.

St. Egid v Neuwaidu (v s. Av.) 30. jan. 1874.

Glavna zaloga:

V lekarni B. Fragnerja, Kleinseite, na voglu Spornergasse št. 205 v Pragi.

V Ljubljani: pri lekarjih Gabriel Piccoli, Erazmus Biršiču in Josipu Svobodi; v Kočevju: pri Andreju Braunu; v Celovcu: pri dr. Hauserju, lekarju.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel materijalne štacune imajo zaloge tega oživljavnega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo,

gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravenje vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in 35 kr.

Mazilo za oglušenje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških poskušanj znano kot najgotovejši pripomoček za ozdravenje močno oglušeni, ter za pridobitev popolnem izgubljenega sluha. 1 steklenica 1 gold. av. velj. (63—7)

Preseljevanje.

Usojam se najudanejšje naznanjati, da se je manufakturna štacuna mojega pokojnega soproga gospoda

A. Pečnika v Kranji

iz dosedanjih prostorov nasproti župne cerkve v Julenovo hišo poleg lekarne preselila, ter da bodem tržila še vedno pod dosedanjo firmo. — Ker se za dosedanje zaupanje najtopleje zahvaljujem, prosim čestito občinstvo, tudi v novem prostoru, da mi uživano zaupanje ohrani. (218—1)

V Kranji, 7. julija 1876.

A. Pečnikova vdova.

Praška trgovinska akademija!

Prihodnji akademični tečaj se prične 16. septembra t. l. Pogoji za sprejem v ta zavod je dokončano izšolanje IV. realke, gimnazije ali pa realne gimnazije.

Členom tega zavoda je dovoljeno, da so jednoletni prostovoljci pri vojaci. — Ako obolé, se sprejeti v novo zidano bolnico kupčijsko brezplačno v oskrbovanje.

Natančneja naznanila in druga pojasnila daje uljudno:

Na ukaz opravnega sveta:

Karel Arenz,

vodja trgovinske akademije v Pragi.

(211—1)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.